

РІЧНИЙ ЗВІТ

Українського інституту книги

2025



@BOOKINSTITUTE.UA



UBI.ORG.UA



@UKRAINIANBOOKINSTITUTE



UBI@UBI.ORG.UA

ЗМІСТ

ПРО ІНСТИТУТ

Основні напрямки діяльності	4
Наглядова рада	8
Експертні ради	9
Команда	11

УКРАЇНЬКА КНИЖКА ЗА КОРДОНОМ

Міжнародні книжкові ярмарки	15
Translate Ukraine 2025	35
Drahoman Prize	37
Інші міжнародні заходи	38

ПРОМОЦІЯ ЧИТАННЯ В УКРАЇНІ

єКнига	42
Мистецький конкурс культурно-мистецьких проєктів, спрямованих на випуск книжкової продукції	43
Мистецький конкурс на організацію й проведення заходів із промоції читання	44
Національні тижні читання	48

ПРОФЕСІЙНА ПІДТРИМКА ГАЛУЗІ

Фахові книжкові клуби	56
-----------------------------	----

АНАЛІТИКА Й МОНІТОРИНГ

Дослідження книжкової галузі	61
------------------------------------	----

ФІНАНСОВІ ПОКАЗНИКИ

.....	64
-------	----

КОМУНІКАЦІЇ ІНСТИТУТУ

.....	67
-------	----

ПРО

ІНСТИТУТ

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ КНИГИ – ДЕРЖАВНА УСТАНОВА ПРИ МІНІСТЕРСТВІ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ, ЩО ПІДТРИМУЄ КНИЖКОВУ ГАЛУЗЬ УКРАЇНИ З 2016, А САМЕ:

РЕАЛІЗУЄ державну політику у книжковій галузі та долучається до творення української культурної дипломатії

ФОРМУЄ звички та потреби в читанні як обов'язкового компонента життєвої стратегії громадян, поліпшує читацьку грамотність, критичне мислення та сприяє розвитку людського капіталу

ПОПУЛЯРИЗУЄ українську літературу в Україні й за кордоном

Є ІНФОРМАЦІЙНИМ майданчиком для всіх, хто цікавиться українською літературою

НАДАЄ фінансову підтримку видавцям (а через них авторам і перекладачам) та організаторам літературно-мистецьких проєктів і заходів з популяризації читання та літератури

БЕРЕ УЧАСТЬ у міжнародних книжкових ярмарках, фестивалях та професійних заходах

ВПРОВАДЖУЄ сучасні стандарти у книжковій сфері

ОРГАНІЗОВУЄ фахові заходи для представників книжкової екосистеми

ПОПОВНЮЄ фонди публічних бібліотек

ВЗАЄМОДІЄ з галузевими асоціаціями, комерційними структурами, громадським сектором

ІНСТИТУТ КНИГИ БЕРЕ УЧАСТЬ У ВПРОВАДЖЕННІ ДЕРЖАВНИХ СТРАТЕГІЙ:

- [Стратегія](#) розвитку читання на період до 2032 року «Читання як життєва стратегія»;
- [Стратегія](#) розвитку культури в Україні на період до 2030 року;
- [Стратегія](#) популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова — успішна держава»;
- [Стратегія](#) утвердження української національної та громадянської ідентичності на період до 2030 року;
- [Стратегія](#) сприяння реалізації прав і можливостей осіб, які належать до ромської національної меншини, в українському суспільстві на період до 2030 року;
- [Стратегія](#) публічної дипломатії МЗС України;
- Державна [стратегія](#) регіонального розвитку на 2021-2027 роки;
- Національна [стратегія](#) із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року;
- [Стратегія](#) інформаційної безпеки на період до 2025 року;
- Державна цільова національно-культурна [програма](#) «Єдність у розмаїтті» на період до 2034 року;
- [План заходів](#) з відзначення подвигів ветеранів війни, проявлених під час захисту суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності України, на період 2023—2026 років.

НАГЛЯДОВА РАДА

НАГЛЯДОВА РАДА УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ КНИГИ – ДОРАДЧИЙ ОРГАН І ОРГАН КОНТРОЛЮ, ЩО СТЕЖИТЬ ЗА ДОТРИМАННЯМ СТАТУТНИХ ЗАВДАНЬ СКЛАД РАДИ ЗАТВЕРДЖУЄ МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ РАЗ НА 5 РОКІВ

ПОГОДЖУЄ

- план роботи Українського інституту книги;
- рішення директора про укладення на суму понад 500 розмірів мінімальної заробітної плати;
- результати мистецьких конкурсів;
- рішення, коли до відповідальності притягають директора інституту

КОНТРОЛЮЄ

- чи виконує директор обов’язків за Статутом Українського інституту книги;
- фінансову діяльність інституту;
- надання грантів.

ЗАТВЕРДЖУЄ

- звіт про виконання річного плану роботи Українського інституту книги;
- стратегії Українського інституту книги.

Повний перелік повноважень — у Законі України «Про державну підтримку книговидавничої справи в Україні»

ЕКСПЕРТНІ РАДИ

ЩО РОБЛЯТЬ?

- оцінюють заявки учасників на мистецькі конкурси та програму Translate Ukraine
- працюють конфіденційно на громадських засадах

ЯК ФОРМУЮТЬСЯ?

- подаються на open call та проходять конкурсний відбір
- повноваження тривають 2 роки

ДЕТАЛІ – [ТУТ](#)

У 2025 завершилися повноваження експертних рад, які працювали у 2024 і 2025 роках. Тепер ми можемо оприлюднити імена фахівців і фахівчинь, які в цей час працювали з нами

МИСТЕЦЬКИЙ КОНКУРС ПРОЄКТІВ КНИГ

- Агаркова Вікторія
- Бірюкова Ірина
- Гончаренко Надія
- Городиська Поліна
- Дольник Галина
- Єрко Галина
- Зубко Надія
- Колесник Марія

[ПОВНИЙ ПЕРЕЛІК – ТУТ](#)

ПРОГРАМА ПІДТРИМКИ ПЕРЕКЛАДІВ TRANSLATE UKRAINE

- Батуревич Ірина
- Городиська Поліна
- Лактіонова Юлія
- Стріха Ярослава
- Стукалова Валентина
- Чистяк Дмитро
- Шейко Володимир
- Шубчик Марія

[ПОВНИЙ ПЕРЕЛІК - ТУТ](#)

КОНКУРС ЗАХОДІВ З ПРОМОЦІЇ ЧИТАННЯ

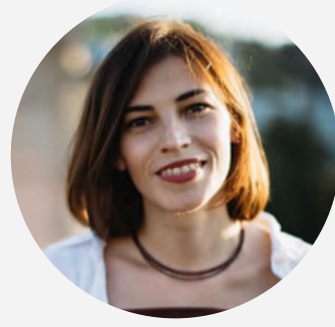
- Батицька Тетяна
- Батищева Анна
- Гресь Світлана
- Данчук Оксана
- Іщенко Олена
- Кабачій Радослава
- Казімірова Катерина
- Корицька Галина

[ПОВНИЙ ПЕРЕЛІК – ТУТ](#)

КОМУНІКАЦІЙНИЙ ВІДДІЛ



Тетяна Петренко,
провідна фахівчиння відділу



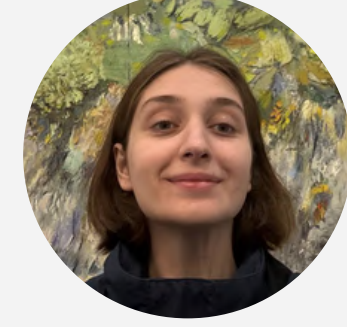
Світлана Омелянчук,
провідна фахівчиння відділу



Єлизавета Погасій,
провідна фахівчиння відділу

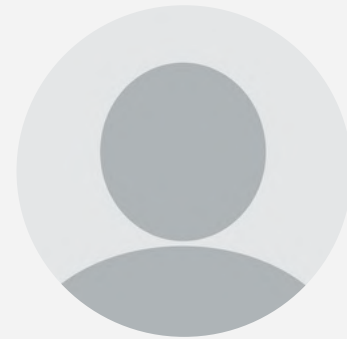


Пелагія Курбанова,
провідна фахівчиння відділу

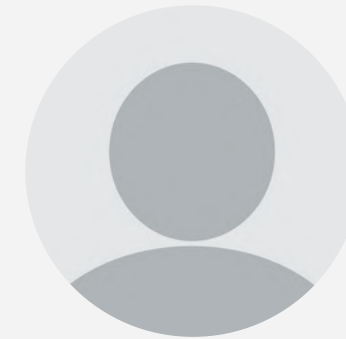


Анастасія Андрушко,
фахівчиння відділу

ВІДДІЛ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ



Юрій Головченко,
начальник відділу



Олександра Новосилецька,
заступниця начальника відділу

ЩЕ ПРО НАС:

Людмила Гуменюк (начальниця відділу підтримки бібліотек та книговидання) та **Ольга Власюк** (фахівчиня сектору організаційної роботи, планування та діловодства) зараз виховують малих українців; **Святослав Гуменюк**, начальник планово-економічного відділу, захищає нашу свободу і життя у складі ЗСУ

УКРАЇНСЬКА КНИЖКА ЗА КОРДОНОМ

МІЖНАРОДНІ КНИЖКОВІ ЯРМАРКИ

6 ярмарків

організували українські стенди й супутні заходи

Варшава, Польща

Лейпциг, Німеччина

Лондон, Велика Британія

Франкфурт, Німеччина

Болонья, Італія

Мадрид, Іспанія

3 ярмарки

виступили партнерами

Гельсінкі, Фінляндія

Відень, Австрія

Будапешт, Угорщина



TALES OF EUKRAINE

2023 - 2026

Tales of EUkraine — міжнародний грантовий проєкт задля підтримки українського книговидання

Завдяки проєкту з 2023 до 2025 надруковано 290 000 книжок-білінгв
в Бельгії, Німеччині, Польщі, Австрії, Франції, Нідерландах, Греції, Румунії, Італії,
Словаччині, Болгарії

995 908 євро
бюджет проєкту



ARCHIPELAGOS

2024 – 2026

Archipelagos — міжнародний грантовий проєкт для підтримки перекладачів і мовного різноманіття. Передовсім підтримує перекладачів, які працюють із менш вживаними мовами Європи

Фахівці Інституту залучали перекладачів з України до участі в програмі, у якій — резиденції для перекладачів; перекладацькі семінари; вебінари та заходи для фахівців книжкової сфери; публічні заходи для дослідників літератури

885 585 Євро
бюджет проєкту



НАЦІОНАЛЬНИЙ ТИЖДЕНЬ ЧИТАННЯ ПОЕЗІЇ

ПІДТРИМАНІ ПОДІЇ

«МИСТЕЦТВО ПАМ'ЯТІ»

ДЕТАЛІ [ТУТ](#)

ПРОЄКТ «РИТМ»

ДЕТАЛІ [ТУТ](#)

**АУДІОАНТОЛОГІЯ
«ГОЛОСИНЕДОПИСАНІ»**

ДЕТАЛІ [ТУТ](#)

ВІРШІСВІДКИ

**ІНТЕРВ'Ю
НА «СЕНСОР МЕДІА»**

ЧИТАТИ ІНТЕРВ'Ю [ТУТ](#); [ТУТ](#); [ТУТ](#); [ТУТ](#) І [ТУТ](#)

ДОБІРКА ПІСЕНЬ [ТУТ](#)

ПОЕЗІЯ, ЩО ЛІКУЄ

ЗАВАНТАЖТЕ [ТУТ](#)

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТИЖДЕНЬ ЧИТАННЯ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ДІТЕЙ

ПІДТРИМАНІ ПОДІЇ

МАПА АКЦІЙ [ТУТ](#)

БІЛЬШЕ [ТУТ](#)

**БІБЛІОТЕКИ, ШКОЛИ, КНИГАРНІ
ВЛАШТОВУВАЛИ ЧИТАННЯ
ТА ПРОВОДИЛИ ТРАНСЛЯЦІЇ ЗІ СВОЇХ ПОДІЙ**

«РІЗДВЯНІ КНИЖКИ ДЛЯ МАЛЕЧІ»

Інформаційна агенція Укрінформ спеціально до акції створила добірку і огляд книжок з різдвяними історіями для дітей

[ДОБІРКА ТУТ](#)

**«ЧИТАЄМО РАЗОМ:
ЯК ПІДТРИМАТИ ДИТИНУ З ДИСЛЕКСІЄЮ»**

Підтримали розробку брошури для батьків і педагогів, яка пояснює дислексію та дає рекомендації, щоб полегшити читання для дітей з цією особливістю

[МАТЕРІАЛИ ТУТ](#)

«НЕЗРУЧНІ ЧИТАННЯ»

Разом з видавництвом «Ранок» провели онлайн-лекції про те, як книжки допомагають говорити з дітьми на складні теми (інклюзивність, родинні стосунки, війна тощо)

[БІЛЬШЕ ТУТ](#)

ФАХОВІ ЗУСТРІЧІ З ПРАЦІВНИКАМИ ГАЛУЗІ

КЛУБ

«ОБМІН ІНФОРМАЦІЄЮ ПРО КНИЖКОВУ ПРОДУКЦІЮ»

11 вересня – 7 листопада, 3 онлайн-зустрічі

УЧАСНИКИ: 65 ВИДАВНИЦТВ

Фахівці Інституту навчали користуватися інформаційною системою «Книжки на ринку», щоб створити єдину базу описів книг за стандартами ONIX та обмінюватися відомостями про книги між учасниками ринку

Інститут отримав доступ до 5 сервісів прикладного програмного інтерфейсу (API) для обміну даними

ЗУСТРІЧ УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ КНИГИ З ПРЕДСТАВНИКАМИ КНИЖКОВОЇ ГАЛУЗІ

7 листопада

**УЧАСНИКИ:
30 ВИДАВНИЦТВ, 6 КНИГОРОЗПОВСЮДЖУВАЧІВ, 150 ОНЛАЙН-УЧАСНИКІВ**

ПАРТНЕРИ: МІЖНАРОДНИЙ ФОНД «ВІДРОДЖЕННЯ»

Обговорили тенденції галузі у 2025

Обмінялися думками й ініціативами про взаємодію книжкової галузі з оборонним сектором (що можуть зробити видавці, книгарі та УІК для підтримки Збройних сил України)

Дискусія «Інституційна спроможність УІК як ресурс розвитку галузі

ЯРМАРОК ГРАНТІВ – ОКРЕМА ТЕМАТИЧНА СЕСІЯ ПРО МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ВИДАВЦІВ ВІД УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ КНИГИ

11 листопада

УЧАСНИКИ: 100+ ВИДАВЦІВ

Розповіли видавцям про актуальні програми підтримки видавництва в Україні та Європі

Заступниця директорки Інституту Тетяна Попова провела консультації для видавців щодо підтримки видавничих проєктів у межах мистецьких конкурсів

Обговорили книговидання в контексті Стратегії розвитку читання та Стратегії розвитку культури

ВОРКШОП «ПРОТИДІЯ КНИЖКОВОМУ ПІРАТСТВУ»

27 листопада

Учасники: видавці, книгорозповсюджувачі (15 офлайн, 200+ переглядів онлайн)

Спікери: фахівці з прав інтелектуальної власності, представники Кіберполіції, маркетплейсів, держави (начальник відділу стратегічної роботи і аналітики Українського інституту книги Юрій Марченко)

Партнери: Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій

Спеціалісти розповіли видавцям про практики протидії піратству

Поділилися досвідом про виграні судові справи з піратами та компенсації видавцям

Дали рекомендації, як взаємодіяти з державними структурами та маркетплейсами

ДОСЛІДЖЕННЯ КНИЖКОВОЇ ГАЛУЗІ

ЧИ КУПУВАЛИ ГРОМАДИ КНИЖКИ ДЛЯ БІБЛІОТЕК У 2024?

Ми отримали відповіді **від 942 територіальних громад**, де немає бойових дій

У 2024 році громади виділили на книжки для бібліотек **33 млн гривень**. Найбільше грошей виділили в Київській області (без Києва) – **4 гривні на мешканця громади**

У 2025 році запланували виділити **49 МЛН ГРИВЕНЬ**

42% громад не купували книжок ані у 2023, ані у 2024. Таких найбільше у Чернівецькій області, найменше у Львівській



